

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 5t hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. belyegdíj. — Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demján László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nei (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyitlertéri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A „Gaz.” névtelenje.

+ Elgondoltam, mi lehet annak az oka, hogy az évtizedek óta neve, vagy névbetűje alatt írni szokott Baritiu egyszerre beáll „névtelen”-nek s így bocsátja világra másokat végtelenül és kímélet nélkül vadoló leveleit? Egyik okát ez anonimitásnak ismerem havak előtt, látva, mily fitymálólág beszélget vele a n.-szebeni „Tel. Rom.” koronként; de azt hittem, hogy ez az ok nem lehet a valódi, a „tudományos utazásra” vállalkozott érezhomloku férfi, ezért még nem rejtőznék a névtelenség álarcza alá; jól gondoltam: azért lett Baritiuból anonimus, mert az általa politikának (!) hirdetett eljárás a teljes fiasco pontjára jutott; ezt restelli a bölcs veterán román publicista, mert azon sors vár rá, ha t. i. jobb meggyőződésre nem tér, hogy lesz pásztor nyáj nélkül, s csak néhány barátja fogja követni az absurdum merevlyén.

De hogyan is követhették volna e nagy férfit az erdélyi románok állandóan az ő ideális útján, a találmára kitért elérhetlen célok felé?

Vannak emberek, kik saját hatalmuk határtalan körében, mérhetlen erejében bíznak s legelőbb is önmagukat ámitják el azzal, hogy a mitők akar-nak, annak török-szakad, de meg kell történni; az ilyen egyéniségek rendesen jelentéktelen szellemi kaliberű legények, s tervök nagyszerűsége feletti önbámulatokban rendesen árva politikusok, kik azt ugyan félig-meddig tudják, hogy mit akarnának, de hogy valjon az alap, melyre támaszkodnak elég erős-e? a létező élet- és államviszonyok kedvezők-e, s nem állnak-e terveik kivitele előtt legyőzhetlen akadályok? — ezekkel a kicsinységekkel soha nem törődnek, képzelt mindenhatóságuk azt sugja nekik az éjjeli órákban, hogy kedvükért a nap is megáll, s az egész mindenség fel- és visszafordul, csak hogy 1700 év előtti időkre térhessünk vissza — a romai világbirodalom virágzó korára, az országalapítás nagy dícsőségére!

En Baritiu urat — kegyes engedelmevel — az ilyen sokat akaró, de keveset számító áll-politikusok közé sorolom; lehet, hogy ő ez ellen tiltakozik; de mind hiába, azok, kik nyomdokait követték, ma a nagy semmi közepette találják magukat s elmondhatják neki ugy négy szem közt a „Tele. Rom.”-nal: „azok a haszontalan declamatiók nagyon beledeszek reánk románokra nézve.”

Baritiu beledeclamálta volt azokat, a kik reá hallgattak, az édes semmittevésbe, míg államférfiai nyelven — de nem észszel — elnevezett „a passivitas politikájának.”

Politika! Mintha ezt szögletbe vonulva, duzzogással csinálnák, míg kün a szabadban, az életben tovább fejlenek a világ, az ország, a megye és község ügyei s ajtó mögött feledik a makranczosokat és azokat, kik az „Erdély autonómiaja” nevű sült tűzokra vártak baritiui áhítattal.

Elaludtak volt e hívek a henylés szögletében, s csak most ébrednek a midőn, a „Patria” szavaival élve — „a tizenegyedik óra is elhangzott;” most veszik észre, hogy náluk nélkül készülték el a megyéket szervező statutumok, a virilisek laistromai, stb. és corifaeusaik most buzditják a passivitas híveit tevékenységre. Eső után köpenyeg.

Hja! ép ez az eljárás jellemzi a Baritiu-féle politikusokat: mindig olyan szekér után lóttak, szaladnak — még pedig gyalog, mely őket rég elhagyta, felvenni se akarja; ha nem lehetett dacoromán királyságot alapítani, legalább az erdélyi nagyfejedelemséget kell vala talpra és visszaállítani, mely Baritiu hazája, más nemzetiségek itt semmit sem számíthatván; akarták őket ezt erősen, s mert akarták, azt hitték meg is lesz és ime azon veszik észre magukat, hogy sült tűzok érkezése helyett a veréb is elrepült, s nemcsak az új birodalomtól cseleked, hanem a régi municipiumokban is üresen hagyták a helyet, melyet nekik a törvény méltányosan szánt — szintzugy újjal mutatott ki.

Elkéstek; és ez a legnagyobb baj a politikában; az ilyen elkész politikust legjobb papirkészíteni küldeni, ott használhat, itt, a politika terén — csak rontott.

Baritiu és elmerengő társai azt hitték, hogy ha néhány ultra-román nem megy el a pesti magyar parlamentbe, egész Magyarország államszerkezete meginog, talán darabokra is hull, s a mozaikból fel lehet építeni Ulpia Trajanat; és ime az élet kika-czaga e reménykedést s megtanítja őket, hogy még a megyei bizottmányok is meg tudnak alakulni nélkülük, s a községek is fognak tudni szervezkedni a passivitas daczára és a törvény, törvény lesz, — hatályát érezteti azokkal is, kik róla tudni se akartak, s fitymálva vélték Kanaánba bejutni.

A román aktivitás pártja mind erőteljesebben lép fel, s a semmittevés lovagjait leszorítja a poli-

tikai küzdeletről a román nép és a közös haza nagy hasznára, a „névtelen” nagy busulására.

Hivatalos búcsu tisztelgés gróf Andrássy Gyula ő nagyméltóságánál.

Buda, nov. 29.

Andrássy gróf külügyminiszter ur ma kezdte fogadni azon testületek és egyesek tisztelgését, kikkel mint magyar miniszterelnök és honvédelmi miniszter őt évi hivatalos viszonyban állott. Déli 12 órakor mutatta be magát a honvédelmi miniszterium összes személyzete, élén Hollán Ernő államtitkárral, ki beszédoében többek közt így szólt: „erős hitünk, hogy exciád más irányban folytatott fényes pályáján sem szünik meg a miénk lenni, mert hiszük állhatatosan, hogy a magyar honvédség most és mindenkor számíthat bölcs tanácsára és hathatós pártfogására. — Fogadja ellenben viszonzásul és teljes megnyugtatólul szent fogadásunkat, hogy a kik e helyütt utolsó tisztelgésünkkel búcsut veszünk, mint férfiak és magyarok hűséggel és kegyelettel megőrizendjük az örökséget, melyet megüszelő bizalma reánk hagyott. És ha az idők viszontagsága úgy kívánná, hogy számba vegye az eszközöket, melyek a haza s a monarchia sor-sát intéző magas conceptióinak kivitele tekintetéből rendelkezésre állanak, — legyen meggyőződve, hogy a magyar honvédség oly szilárd, megbízható tényezőt képez, mely nem utolsó helyen áll fényes alkotásainak hosszú sorában! — Vezérelje a nagy Eg exciád minden lépését! — Éljen boldogul a haza javára, a nemzet dícsőségére!”

Andrássy gr. melegen érzett köszönetet mondott azon nemesek hivatalos, majdnem baráti ragaszkodásért, melylyel a miniszterium tisztviselői kara őt támogatta.

Habár itt mindentől elszakad, ugymond, ha képviselői állásáról le kell mondania, s részt nem vehet többé a hazai törvényhozás tanácskozmányaiban, de honvédek megmaradhat. (Zajos éljenzés.) Testestül lelkestül tagja is marad a honvédségnek, s mint ilyen hallani reméli ezentul is, hogy ezen intézmény, mely oly rövid idő alatt oly óriási előmenetelt tehetett, örvendtesen továbbfejlődik, a ktrály meglegedésére, a haza örömeire.

Ezután a honvédség törzstiszteit fogadta a gróf, kiknek nevében Pongrácz ezredes mondott rövid, de érzékeny bucsuszavakat.

A honvédek törzskarát a budai főparancsnokság törzskari osztálya váltotta fel; következett a horvát miniszterium személyzete s vele együtt a magyar országgyűlés horvát tagjainak tisztelgése. A szónok azon kívánságára, hogy Andrássy gr. új tevékenysége oly áldásos legyen az egész monarchiára, a milyen üdvös volt eddigi működése hazánkra nézve, a volt miniszterelnök azon biztatással felelt, hogy egész működésében a horvát testvér-ország igazi java lebegett szeme előtt; ezután hosszab beszélgetésbe boesátkozott a tisztelgőkkel a horvát-magyar viszonyokról.

Végül saját előnki hivatalának tisztviselőit fogadta a gróf, kiknek érzelmeit Kandó min. tanácsos tolmácsolta. Andrássy gróf válasza szívélyes beszélgetés volt, melyben többek közt sajnálkozását fejezte ki, hogy sajátóság viszonyai nem engedték meg neki oly folytonos érintkezést egyes hivatalnokival, a milyent kívánt volna, s így csak az alkalom hiányzott, de nem az ok, sem az akarat, hogy minden egyesnek is kijelentse elismerését és őszinte köszönetét. A miniszter kézszeritással és baráti szavakkal búcsuzott el az egyesektől.

Pest, nov. 28.

© Lónyay gróft miniszterelnöki székében Magyarország közvéleménye egy üdvözölte, mint a „telt” a „munka” férfiat. Az ő kormányzásától Magyarország, belligyeinek erélyes és gyors rendezését várja.

Valóban Lónyay gróf kormányzása első napjaiban már positiv bizonságát adá, hogy az ő erélyében helyezett bizalom, nem volt hiu ábránd-kép. Határozott, mindenki előtt ismert eszközöket használt belügyi politikánk rendbe hozására, teljes kifejezésére; melyre beható ismeretével bir belügyi viszonyaink zilál, rendezetlen állapotának, s mint jó orvos, először is a bajok kuforrásához igyekszik bejutni, hogy gyökeres orvoslást eszközöljen. A miniszterelnök éles előre-látásáról tesz bizonságot az, midőn mindjárt kormányzása első napjaiban a horvát ügyek rendezésére fordítja fő-figyelmét, s véget akar vetni az unioellenesek izgatásainak, a mely, mint tudjuk — ép nem irányul a magyar állam területi épségének tiszteletben tartására.

Ismerik önök eddig már a zágrábi unionista párt tanácskozmányának határozatait, melyek a párt hatásának minél tágasabb körre kiterjedését teszik óhajtottá.

Különbö a tények arra mutatnak, hogy maga a többségre vergődött unioellenes párt is kész-örömmel lép összeköttetésbe a gróffal, egy oly méltányos alap létre hozására nézve, melyen az egyezkedést sikeresen megkezdhekk és mindkét félt megnyugtatólag bevégzhessék.

Lónyay grófbán a pártok a méltányos kiegyezkedés emberét üdvözölhetik; mindaddig, míg kívánalmak a magyar történelmi állameszme határai közt mo-

zognak, s e keretbe beillenek. De a miniszterelnök Magyarország alkotmányos jogteréről egy lépésnyire sem fog letérni, s azon kívül, mit a társország önkormányzati jogai igényelnek — mit sem fog engedni. Ezt különben már a horvát urak tudják; ezért közeledési törekvésüket örömmel üdvözöljük, mert meggyőződésünk, hogy méltányos kívánságaikkal a fennálló alkotmány alapján ismét megtaláljuk a kölcsönös jó egyetértést.

A kolozsvári egyetem ügyével tüzetesen kezdnek a kormány körökben foglalkozni. Pauler miniszter több erdélyi képviselővel értekezett már is annak mi hamarabb elintézése végett. Tehát kilátásunk van reá: hogy e fontos ügy nem sokára a parlament asztalára kerül s a jövő tanévre Kolozsvárnak már egyeteme lesz!

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgőnye.

Bécs. A kormány a lengyel clubbal egyetértve fogja esetleg a lengyel minisztert kinevezni.

Prága. A csehek azt hirsztelik, hogy Novikoff bécsi orosz követet Ignatieff váltja fel, oka mert Novikoff illető helyen nem akart az ultra cseh urak érdekében szót emelni.

A „Srbski Narod” azzal kecsegteti magát, hogy Szerbia ép úgy megkapja Bosniát és Herzegovinát, mint megkapta a szerb várakat.

Róma. Nagy izgalom a vatikanban, a király közvetlenül a pápánál kérdezősködött mikor fogadhatja el őt Pápa ő szentsége. A pápa elakarja fogadni, de környezete ellenzi.

Legujabb táviratok.

Bécs, nov. 29. A „Wiener Abp.” szerint báró Koller Csehországban csapatparancsnokká is kinevezte; e szerint személyében a legfelsőbb polgári és katonai méltóságot egyesíti Csehországban.

Berlin, nov. 29. Bismarck 8 nap óta beteg, s e miatt sem a bir. gyűlés közelebbi tárgyalásain, sem az országgyűlés megnyitásán nem volt jelen.

Konstantinápoly, nov. 29. Mint hirlik, Serves pasa, külügyér, szent-pétervári követté, és Ahmed Vefik pénzügyminiszterre fognak kinevezetlni. A cabinet teljes átalakítását várják.

Berlin, nov. 29. A „Prov. Corr.” felemlíti német katonáknak Franciaországban többször előfordult meggyilkoltatását és a gyilkosok büntetlenségét, — s így végzi: A francia nép és a francia bíróságok becsstelen magatartása igen sürgetős gyakorlati jelentőséggel bir arra nézve, hogy a német csapatok biztonsága Franciaországban legnagyobb mértékben veszélyeztetve van, ha a francia esküdtek és bírósági tisztviselők ily semmitsem erő indokokat a német elleni gyilkosság elkövetője irányában a felmentés érvényesítésére használnak fel. — A „Prov. Corr.” szerint a bir. gyűlés bezáratását a hét vége előtt nem várhatni.

Brüsszel, nov. 28. A kamarában a hadi budget feletti általános vitában a hadügyminiszter a személyes hadiszolgálatát mellől szólalt fel, mely az eddig divott helyettesített helyett lenne behozandó; határozott javaslatot azonban nem tett. — A város nyugodt. A baloldal szándékolta interpellatiója elhalasztatott.

Zágráb, nov. 29. A legtöbb adót fizetőknek a zágrábmegyei képviseletbe történt mai pótválasztása alkalmával a nemzetiek győztek, a mi aztán meghusított a Lonskopolje-vállalatnak a holnapi megyegyűlésen szándékolta rehabilitációját, mivel így az unionisták kisebbségben maradtak.

Felhívás

a kolozs-monostori m. kir. tanintézetnél létesítendő önkéntes tűzoltó-egylet segélyezésére.

Általában ismeretes lévén az, hogy tüzesetek alkalmával bátor, erélyes és szakavatott fellépés mennyit megmenthet s mennyi tudatlanságot, sőt roszakaratot le képes győzni egyes embernek imponáló, elszánt tevékenysége. Továbbá az erőnek majd okszerű központosítása, majd egyszerű felosztása által nem egyszer ezeket menthet meg egy szakértő, ha a helyzet veszélyét éles szemmel felismerve a pusztító elemet álléphetlen korlátok közé szorítja s ott lefegyverzi.

Mindezeket tekintelve véve azt hisszük, felesleges volna annak hosszas bizonygatásába bocsátkoznunk, hogy mennyire fontos az, hogy mind inkább szaporodjék azon szakavatott férfiak száma, kik előforduló tüzesetek alkalmával a félelmes zavarában ide-oda futkosó népet, cselédséget egyesítve s azoknak élére állva szakavatott kézzel és sikeresen legyének képesek vezetni az oltást.

De méltán kérdezzük, ki legyen az, ki falun a népet, vagy cselédséget egyesítve, azt szóval is tettel is a romboló tűz elleni harcra buzdítsa, vezesse? ... Találkozik ugyan elég egyén, ki ilyenkor dícséretes buzgalommal vezérszerpet vállal, s egészben véve azt tapasztaljuk, hogy a miveltebb osztály egyáltalában rendkívül

érdemeket szerzett és szerez még most is ily rémes veszély idején; de bár mindnyáját, a legtisztább indulat, a legönzéstelenebb szándék, a legesudálatosabb bátorság vezérlé: hiányzik bennük a hideg számítás, a higgadt fellépés, melyet egyedül a gyakorlati szakavatottság, a tűzoltói képzettség adhat meg!

Ezen sajnós hiányt réges-régen belátták haladó szomszédaink, a németek, és egy, eredetileg amerikai intézményt saját hazájukba plántáltak át, a gyenge csemetéből hű kertészé Metz Károly gondosan ápoló kezeivel óriási terebélyes fát nevelt, mely jelenleg az egész német földet befutotta gyökérzetével — értjük a tűzoltó-egyletek áldásdús intézményét; mely üdvös eszme oly hathatós pártolásra talált, hogy mai nap majd minden nagyobb falu önálló tűzoltó-egylettel bir.

Mikor fogunk oda eljutni mi, hogy egy tűzoltó-egylet szükségét, nélkülözhetlenségét a mi falusi népünk is belássa, azt a jó isten tudja; de rajtunk áll a külföld adott példájának egyszerű utánzásával ezen cél elérését megközelíteni, vagy legalább mivel ifjak tűzoltói kiképztetése által évről évre a szakértő tűzvész alkalmával megbízható egyének számát növelni.

Bajorországban a weihenstephani kir. gazd. tanintézetnél az érdemes dr. Wentz igazgató indítványozása folytán 1865-ben önkéntes tűzoltó-egyletet alapítottak a tanulók, mely teljesen a kormány költségén a híres Metz-féle gyárból legmegfelelőbben és dusan felszerelve, tagjainak értelmisége által csakhamar Bajorországnak első-rangu tűzoltó-egyletei között foglalhatott méltán helyet.

A weihenstephaniak nemcsak a szomszéd Freising városában gyakorolták tűzvétszek alatt üdvös működésüket, hanem két mértföldnyi távolságig falukra is kisetek, hogy nagyobb tűzek oltásában résztvegyenek. A weihenstephani babérkoszoru már sok levelet számít, legszebb diadaluk azonban egy égő roppant nagy állami erdő megmentése volt.

Ámbár az egyletnek többször bemutatott gyakorlatai, annak czélyszerű taktikai beosztása nem csak a laicus nézőt, hanem kitünő tekintélyeket is, mint Metzel, Jungat stb. őszinte elismerésre bírták: az ifjuság, ha büszke volt is erre, mégsem kereste ebben hivatásának végezzéjét.

A weihenstephani tűzoltók legáldásosabb működése azon percztől fogva kezdődik, midőn az egyletet elhagyva, mint önálló birtokosok, bérlők vagy gazdaszttek a polgári életben helyüket elfoglalják. Az elvetett mag fogékony kebelbe hullott, mint a tűzoltási ügynek buzgó apostolai indult mindegyike utnak, fennen hirdetvén az üdvös igéket és rövid hatévi fennállás mulva tizenegyet általuk alapított falusi egylet bizonyítja ugy az egyesek buzgalma, mint a népek életre valóságát!

Megvalljuk őszintén minket is e példa lelkesített, midőn Kolozs-Monostoron tűzoltó egylet alapítását tervezzük, mert mindketten tapasztalásból ismerjük a derék weihenstephani egyletet.

Ezen tapasztalatainkra hivatkozva bátran kezességet vállalhatunk arra nézve, hogy derék ifjaink ügyessége és buzgalma itt is meg fogja termeni gyümölcsét, annyival is inkább, mert azoknak szakszerű begyakorlatását egy szakavatott tűzoltó és tornatanító óhajjuk bizni.

Egyletünk feladata a Kolozsvár, Monostor és esetleg közelebb eső falvak és majorokon tűzvész esetén gyors és erélyes segélyt nyújtani, — főleg azonban hetenkénti rendes gyakorlatok következtében ifjainkat annyira kiképezni, hogy későbbi állásukba áldásdus szakértő működésükkel e részben és továbbra is embertársaik hasznára válhassanak.

Hogy azonban tervünk sikerüljön, hogy ifjaink mielőbb — kivált a városon — vérszidején eredményesen fellépessenek, a tűzoltás mostani állása tetemes szelvényeket igényel, melyeknek beszerzésére a szükséges összeget közadakozás útján óhajtván és remélvén összehozni, azon kéressel járulunk a tisztelt közönséghez, miszerint az ügyet érdeméhez mért pártfogásban részesítve, a czélbavett egylet létesítéséhez bármily csekély adománynyal is hozzájárulni sziveskedjék.

A szives adományokat Kodolányi Antal igazgató-nak czim alatt Kolozs-Monostorra, u. p. Kolozsvár, kérjük küldeni, ki azt magán és hirlapi után köszönettel nyugtázni s később az összeg hovaforrását, valamint a végszámadást is saját útján közzétenni fogja.

A szives adományokért előre is köszönetet mondunk! Kolozsmonostor, 1871. nov. 28.

Kodolányi Antal, m. k. Hamauf Vilmos, m. k. igazgató. tanár.

Jelentés a kolozsv. jót. Nőegylet váiaasztná-nyának okt. 20. és nov. 21. tartott üléseiről.

(Folytatás.)

A közzétett tervezet szerint a rendező bizottmány kiállított tárgyakért a következő méltányló elismeréseket és jutalmazásokat állította meg:

1) Disz himzéskért és munkáért: Nagy Zsuzsának, Jancsó Teréznek, Paizs Nettinek egy-egy aranyot. Szasz Károlinának, Rác Annának és Elek Pepinek egy-egy tallért. Elismerő oklevelet: Hiri Nellinek, Márai Gábrillának, Csató Ilonának, Aubine Róznak és Fán-ninak, Gyarmaty Laurának, Wittenberger Rochitz Idának,

Angyal Ágnesnek, Popini Vilmának, Nagy Lászlónak, Barabás Lajosnak, Graf Jakabnak, Kolozsvári Józsefnek és Jancsó Józsefnek fehérnemű varrásért.

2) Szőlőmennyekért: selyem-, len- és kenderfonalért, nyers lenért és kenderért: Andráschovski nővéreknek sodrott selymért egy aranyat. Bocsko Sámuelnek fonalért egy tallér. Elismerő oklevelet: Beke Sámuelné Kelemen Rózának, Baló Sándornak, Kelő Jánosnak, Ince Józsefnek, b. Kemény Istvánnak, Ince Józsefnek, Gelch Frigyesnek, Hollai Ferencnek, öz. b. Kemény Miklósnak, Czink Jánosnak, Hegedűs Lajosnak, Placintár Bálintnak, a székelyudvarhelyi leány-nővédek, s Madarász Veronika nővédeknek.

3) Befűzőt, szárított, gyümölcsökért savanyított zöldségekre elismerő oklevelet: Gr. Teleki Miksának, Borosnyai Lászlónak, Szűcs Gejzának, Szilvási Miklósnak, Ürmösi Sámuelnek, Szabó Jenőnek, Mozel Antalnak, Rieger Antalnak és nejeinek, Bartha Róziának, borszéki szűrt mézért: B. Bánffy Albertnek (mézért) Hantz Józsefnek, Tisza Lászlónak, Benel Jánosnak, Sottinger Antoninak, Gergely Ferencnek, Gajzágó Lászlónak, Bokros Ádámnak, Placintárnak.

4) Kenyérért, kalácsért: Debreczeni Fényi Józsefnek, Ürmösi Sámuelnek, Tauffer Ferencnek, Szentpéteri Gábornak, Tiemann Augustnak, Pataki Istvánnak, Kolozsvári Sámuelnek okleveleket.

5) Szárított tésztaért oklevelet: Maizner Jánosnak és Bodolai Józsefnek.

6) Sajtért oklevelet: B. Bánffy Danielnak, Szentiványi Lászlónak, Abraham Jánosnak, Velits Károlynak, Fejérvárné — Balog Amáliának, Gajzágó.

7) Veteményekért oklevelet: Korbuly Bogdának, Bán Istvánnak, Hatházi Istvánnak, Kilin Györgynek, Zejk Józsefnek, Popini Nándornak, Frölich Vilmosnak, Orosz Jánosnak, Lévi Sámuelnek.

8) Szappanyért: Gr. Bánffy Györgynek oklevelet.

9) Kötös varrásért: Sepsi Adélnek 1 db. aranyat. (Vége köv.)

Román lapok congressusa.

A bukaresti sajtócongressus befejezte működését. A „R.” egy külön cikkben örövend: hogy az credmény a szabadelvű, azaz, a vörös párt szellemében ült ki; azután közli a nagy többség által elfogadott határozatokat, melyek essentiait itt következik. I. cikk. A sajtó küzdeni fog egy — a valódi nemzeti szabadság alapján létesítendő kormányért. III. A germanismus nyíltan feyuegeti az országot. A sajtó erőiesen ellen fog szegülni a német colonizációnak, valamint a zsidók rendszeres

beözönléseinek, kik a németek előőrsei. IV. A sajtó tiltakozni fog az ellen: hogy a vállalatok — vasutak, bányák, vármok sat. idegen kézbe adassanak. V. Minden jezsuita intézetek eltörlesztését indítványozandja. IX. A honvédelem illusorius a nép általános fölfegyverzése nélkül. A sajtó tehát azon leund: hogy a katonai gyakorlatok minden iskolákba behozassanak. XIV. A sajtó meg fog támadni minden consularis egyezkedést. A gyűlés különösen tiltakozik az ellen, hogy több román városban újabb osztrák-német konsulságok állittassanak, melyek soha sem léteztek, melyek sem jogon, sem észszerűsége nem alapszanak — csupán a kormány önkényes túrelmén — s melvek az ország közviszonyaiba csak újabb zavarokat hozhatnak.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, december 1.

— A légszuszvilágítás megkezdése decz. 1-re volt előre hirdetve, a városháza előtt s különösen erkélyén ünnepejt jelző készülékek állittattak fel, a gázlámpák szépségét csoportosítva bemutatandók.

— Dr. Dobránszky Pétert a kolozsvári jogakademia h. tanárát, kitől ép most van szerencsénk a kiváló gondnal és mely tudományos buvárlattal irt nagy fontosságú cikkeket közölni lapunkban — ugyane akademiánál rendkívüli tanárrá nevezte ki.

— A néptanítók egyletének olvasó és társalgó terme, a külmagyarutczai ref. leánytanoda helyiségében, vasárnap d. u. 4 órakor ének, szavallások és fölolvásokkal ünnepelesen megnyitatták, a megnyitásra nem tagok is tisztelettel meghivatnak. Ez alkalommal fölolvásokat tartanak Spengel E. a „növevelésről” és Szabó E. a „gyermekjátékokról”. Mindkét fölolvás különösen ajánlatik a hölgyek figyelmébe.

— A nagy vasutifüzet. A „Neue fr. Presse” újabb közlése is, mintha a kormány a hitelintézetitől a létrejött szerződési javaslat bizonyos pontjainak módosítását követelte volna, alaptalan. Az ügy egyáltalában úgy áll, hogy sem a miniszterelnök, sem a minisztertanács e tárgygyal még nem foglalkozott tüzetesen, s így a szerződést kötő miniszterek még nem voltak a helyzetben, hogy nézeteiket, okaikat, számításait előterjesztelték volna.

— A felnőttek oktatása érdekében mult vasárnap a város különböző részeiben tartott értekezletek többnyire kedvező eredményt ígérnek. Különösen a külvárosban néhány derék polgár vállalkozott a házak bejárására s az olvasni-írni nem tudó felnőtteknek a tanfolyambani részvételre buzdítására. A beiratások is megkezdődtek s mihelyt a városi előjáróság által a tantermek

világítása és fűtése tekintetében megígért támogatás folytán e részben intézkedés tétetik, az oktatás azonnal kezdetét veendi. A felnőttek oktatására egyelőre következő iskolák jelöltettek ki: a Lyceumban két terem, a külmagyarutczában a ref. népiskola, a hidelvén a ref. népiskola, a külm-monostortczában az Augusteum, mindezen helyiségekben a résztvenni óhajtok folytonosan beiratnak s a tanfolyam megkezdésére nézve utasítást nyernek. Ha szükségas leend az evang. tanodában, az állami fitanító képezdeben s a hidelvi gyermekkertben is berendeztetik egy-egy terem a fenti célra.

— A nagy vasuti üzlet különböző sensations-hirekre szolgáltatot okot. Így egy heti lap természetesen „hiteles forrásból” közölte, hogy ez ügy miniszterválságot idézett elő. A „N. fr. Pr.” pedig, hasonlóan hiteles forrásból jelent, hogy ezen üzlet immáron bevégzett tény, s azt a minisztertanács, kevés módosítással elfogadta. — Ezen hírek ellenében a „P. L.” azt írja, hogy ő a legilletékesebb helyen tudakozódva meggyőződött a felől, hogy ezen ügy még koránt sincs megérve annyira, hogy miniszteri inácioskozomány tárgya lehessen. Még az előzetes egyezmény számi megállapítása sincs kidolgozva, már pedig a nélkül a minisztertanács nem bocsátkozik annak tárgyalásába. Így tehát az ügy még nem bevégzett tény, s az a minisztertanácsban még nem tárgyalatván, válságot nem idézhetett elő.

— Fogarasy Mihály erdélyi kath. püspök ő nmitsága a tordamegyei Oláh-Topliczán szervezendő kath. lelkeszi állomás megalapítása végett az ottani állami épületnek megvásárlására 4000 ftot adományozott.

— A miniszterelnök vasárnapi banquettejéről egy némely lap szólna, azt mondja, Tisza Kálmán ivott az egyetértésért. Ugy látván, hogy ez már is félreértésekre adott okot, saját tudomásunk alapján megjegyezzük, hogy Tisza K. toasztjában azt hangsúlyozta némely ottmondottak után, hogy az ellenzék léte jogosult; hogy nincs abban semmi baj, sőt természetes és helyes, hogy a mi tetszik egyiknek, azt visszautasítja a másik; az óhajandó csak az, hogy mind az országgyűlésen, mind a törvényhatóságokban úgy járjunk el, hogy ne mint két ellenséges tábor, de mint eltérő nézeti hazafiak álljunk szemben egymással, hogy bármikor megtámadtatnék közös kincsünk a haza, tudjunk egyek lenni és egyetértetni annak védelmében.

— Dohány kiállítás. A földmiv., ipar és kereskedelmi miniszterium közli azon kimutatást, kik nyertek 1871. ápril 24-én kiállított dohányaikért aranyérmét, ezüstérmét, bronzérmét 50, 25 és 10 ftos jutalmakut. A kimutatásból kitetszőleg békés-, szabolcs-, csanád-, arad-, abauj-, somogy- és pestmegyeiek nyerték a jutalmakat és pedig nagyobbára dohánykertészetek és ker-

tészek. Jövő 1872. ápril hó 20-án ismét lesz dohánykiállítás lesz hasonló jutalmakkal; a bejelentésnek jövő év március hava végeig meg kell történni a miniszteriumnál Pesten.

— Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink Heckenast Gusztáv könyvkiadó hivatalának „Legújabb könyvek” című könyvjegyzékét; e könyvjegyzék 207 drb jeles művet foglal magában, melyek a szépirodalom, tudomány, s a napi kérdésekkel foglalkoznak. A ki két frt árú vásárol, s a pénz felküldi, a kiadóhivatal ugyancsak bérmentve küldi a könyveket.

(—) Nemzeti színház. Gerecsné, Melles Liszka, színházunk első opera-énekesnője jutalmára (nov. 29.) Auber „Fekete Domino” című vég operája került színre. Aubernek e csinos műve oly régóta kimaradt színházunk előadási sorrendjéből, hogy ma máregy új darab ingerével birt. Egyfelől ez, másfelől közkedvességű énekesnők neve oly érdekeltiséget költének az előadás iránt, hogy a ház szorongásig megtelt. A közönség ez alkalommal is zajos tapsban nyilvánította jutalmazott iránti méltó elismerését, mihez egy néhány szép koszu és bokréta is járult. Jutalmazott, mint Angela, ma nem volt oly szerencsés körülmények közt, hogy kiváló oskoláját s széles hangterjedelmét annyira ki-tüntethesse, mint például egy „Dinorah”, „Bánkban” vagy „Luciá”-ban, mindazonáltal könnyű szerepében is megélték, hogy művésznő a szép lyrai dalok előadásával egyesített melegség és érzés szabatoságában. Nemcsak a szép arragoni dal, hanem a többi magádalai is megérdemlék a tapsot. A többi szereplők közt Darai K. (Claudia), Szentgyörgyiné (Brigitta) és Zajongiról (Horatio) dicserőleg szolhatunk. Egyáltalán az összes személyező jó igyekezetet támasított; a második és harmadik felvonás szép karénekei és a harmas valamint kettősök hibátlanul mentek. Elismeréssel kell megemlékeznünk derék színigazgatónk Fehérváry által összeállított és színházi kar-mesterünk Jakobi által vezetett zenekarról is. Valóban örömmel tapasztaljuk, hogy e polgári zenekar nemcsak naponta gyors előhaladást tesz művészi tekintetből, hanem folyvást erősbül is; úgy, hogy viszonyainkat tekintve, maolnap semmi kívánni valót nem hagy fenn. Meglátszott ezuttal is, hogy egy a fuvó, valamint a vonó hangszerek kezelői közt nem egy kiképzett szakember van, s hogy a kellő próbák megtartását már most mi sem gátolja, zenekar és ének teljesen összhangzótt, az első előadás nehézségei e tekintetben se voltak észrevehetők.

Szombaton, decz. 2-án Szentgyörgyi I. jutalmául: „Tamás bátya kunyhója”. Dráma 6 felvonásban.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

III. Beküldetett. 28. Minden betegnek erő és egészség, orvossák és költség nélkül.

Revalescière du Barry Londonból.

Minden szenvedőknek egészségre a delicat Revalescière du Barry által, a mely gyógyszer és költség nélkül következő betegségek gyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellszorulást, hurutot, emésztéshiányt, dugulást, hasfolyást, ál-lanságot, gyengeséget, aranyért, vízkórt, hideglázt, szé-dülést, vértolulást, fülzúgást, emélgést és hányást még

a terheesség alatt is, hügyfeszít, hüskomorságot, sorvadást, eszűt, köszvényt, sárgaságot gyógyít. — Kivonat 72,000 elismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak:

Elismervény sz. 48.421.

Ujvár, Magyarországon. Több év óta nem volt teljes egészségem, emésztésem mindig zavart vala, gyomorbajokkal s nyálkassággal kellett küzdenem. E bajoktól megszabadított a Revalescière tizennégy nap használata.

Goten, Stajerhonban, u. p. Birkfeld, 19. dec. 1869. Igen tisztelt ur! Szívesen és kötelességből ki-folyólag bizonyítom a Revalescière jó hatását, a mint

az sok oldalról tudomásra is lön hozva. E jeles szer borzasztó lélegzési nehézségtől, kínos köhögéstől, torokfájástól, székeltől és gyomorkörcsöktől mentett meg, melyekben sok év óta szenvedtem.

Steininger Vincze, nyug. lelkész.

Táplálóból lévén a húsnál, a Revalescière felnőtteknél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszerekkel szemben.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 ft. 50 kr. 1 1/2 2 ft. 50 kr., 2 1/2 4 ft. 50 kr., 5 1/2 10 ft., 12 1/2 20 ft., 24 1/2 36 ft.

Revalescière csokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 ft. 50 kr. 24 csészére 2 ft. 50 kr.

48 csészére 4 ft. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft. 288 csészére 20 ft. 576 csészére 36 ft.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Fankal József fűszerkereskedésében, Pesten Törökútnál, Brünben Eder E.-nél, Kolozsvárról Binder K. úr gyógyszertárban bel-monostortczára a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József úrnál külm-monostortczára 134 sz., bel-monostortczára 175 sz. és fötér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszereszeknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenütt elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Pályázat

az 1872. évben eszközöndő kincstári sófuvarozás biztosítására a pályázat következő vonalokra ezennel iratik ki, megjegyeztetvén, hogy a pályázat csak a tengelyen és vizen szállításokra terjed ki.

Fuvarozási vonal		a fuvarozás eszközlítettik.		Körülbelül szállítandó só mennyisége bécsi mázsákban.
Honnan?	Hová?	Tengelyen.	Vasutan.	
		A vasuti költségeket a kincstár téríti meg közvetlenül a vasútnak.	Vizen.	
I. Sóváról	Bártfára.	az egész vonalon	—	4000.
	Homonnára	—	—	5000.
	Késmárk	Sóváról Eperjes és Poprádól Késmárkig	Eperjéstől Papradig	6000.
II. Tordáról	Kolozsvárra	egész vonalon	—	160,000
III. Déésaknáról	Kolozsvárra	dtto.	—	20,000.
IV. Kolozsvártól	Győrbe	a pesti indóházról a dunapartig és Győrött a dunapartól a sóhivatalhoz	Kolozsvártól Pestig	Pestről Győrig 80,000.
	Komáromba	a pesti indóházról a dunapartig és a komáromi dunapartól a sóhivatalhoz	Kolozsvártól Pestig	Pestről Komáromig 22,000.
	Nyitrára	Tarnocztól Nyitraig	Kolozsvártól Tarnoczig	— 20,000.
	Veszprémbe	a pesti indóházról a budai indóházig és a székesfehérvári indóházról Veszprémig	Kolozsvártól Pestig és Budáról Székesfehérvárig	— 4000.
V. Déésaknáról	Széplakra	az egész vonalon	—	4000.
VI. Tokajból	Debreczenbe	a tokaji hivatalról az ottani indóházig és a debreczeni indóházról az ottani sóhivatalig	Tokajból Debreczenig	— 24,000.
	Miskolcra	a tokaji hivatalról az ottani indóházig és a miskolci indóházról az ottani sóhivatalig	Tokajból Miskolcig	— 17,500.
VII. a) Kolozsvártól vagy b) Marosujvárról	Kaposvárra	a) a pesti indóházról a budai indóházig és a boglári indóházról Kaposvárig	Kolozsvártól Pestig Budáról Boglárig	— 2000.
		b) Pestről Kaposvárig	Marosujvártól Arad — Szegeden át Pécsig.	—

Megjegyzések.

I-hez.

Ezen vonalon a só csomagolt állapotban (hordókban) fog szállittatni. Vállalkozó köteles leend a kiírt hordókat az e tekintetben általa ajánlandó, a kincstár részéről elfogadott fuvarbért a három sóhivataltól és ezektől veendő felszólításhoz képest Sóovárra az ottani só eladási hivatalhoz visszaszállítani és ott átadni.

A homonai szállítási szerződés a Kassa s a ujhelyi vaspálya kiépítéseig marad érvényben. ha az 1872. év folyama alatt kiépül. A késmarki só szállításra nézve az ajánlatban ki-tesztő azon fuvarbért is, mely követeltetnek azon esetre, ha az egész szállítás Sóovártól Késmárkig — a vasut mellőzésevel — tengelyen eszközlítettnek.

II. és III-hez.

Vállalkozó köteles leend a Tordán illetőleg Déésaknán átvett só mennyiséget Kolozsvárra a kirendelt kincstári közeg jelenlétében a vasutnál a mérlegre, vagy ha követeltetnek — az ottani kincstári raktár mérlegére átadni.

Azon esetre ha a vasut Kocsárdtól Kolozsvárig az 1872. évben a forgalomnak átadatának, a szállítási szerződés érvénye a Tordáról Kolozsvárra való só fuvarozására nézve a vasuti forgalom kezdetével megszűnik.

IV. és VII-hez.

A só feladatni fog, a vasutra a kincstári közegek közbejöttével Marosujvárról illetőleg Kolozsvárról; a vállalkozó pedig a ki a só. Kolozsvárt vagy Marosujvárt a vasutra feladja a kimért mennyiségre nézve jót áll a marosujvári és kolozsvári kimeréstől kezdve s tartozik a só rendeltetési helyén a Marosujvárról illetőleg Kolozsvárról kiállított fuvarlevelek alapján átadni.

A Nyitrára való szállítás iránt a szerződés az Érsek-Ujvár-nyitrai vasutnak a közfor-galomnak átadásáig a Veszprémbe való szállítási szerződés pedig a nyugati vasút fehérvár-kiszelli vonalának a közforgalomnak való átadásáig fog kötetni, feltétvén, hogy az 1872. év folyama alatt következő be.

VI-hez.

Ezen szállítási szerződés csak az éjszaka-keleti vasút Bustyaházi állomásának megnyi-tásáig marad érvényes, feltétvén, hogy ezen vonal 1872. évben a forgalomnak átadatik.

I-től VII-ig.

A szállításra átvett só az illető átvéő hivatal mérlegére átadandó. Ezen fuvarozási vállalatra nézve f. é. május 4-én 23,175. sz. alatt kiadott általános pályázati feltételek, valamint a f. é. 18,319. sz. alatt kiadott szerződési feltételek mérvadóak s az utóbbiak az esetleg köteendő szerződések kiegészítő részét képezendik, mind a pályázati feltételek, mind az említett szerződési feltételek valamennyi m. kir. pénzügyi igazgatóságnál, m. kir. sóhivatalnál és a pénzügyminiszterium XII-ik ügyosztályában megtekinthetők.

A fentebb érintett pályázati feltételek értelmében, az irott ajánlatok bepecsételve, s 50 kros bélyeggel és a bánátpénz letételéről szóló hivatalos nyugtával ellátva; és pedig:

a) Az I. alatt említett három szállítási vonalra vonatkozó f. é. december hó 5-ig a diosgyőri m. kir. bányagazgatóságnál, a II. és III. alattiakra vonatkozóak szintén f. é. december hó 5-ig a kolozsvári m. kir. bányagazgatóságnál, a többiek pedig f. é. december hó 10-ik napja déli 12 óráig közvetlenül ezen miniszteriumnál nyujtandók be.

A magyar királyi pénzügyminiszteriumtól.

Budán, 1871. november 14-én.

2—3 (335)

(Utánnymot nem díjazatik.)

1111, 1112 és 1113 számhoz. 1—3 (339) Arverezési hirdetmény.

Folyó évi december hó 20-án reggeli 10 órakor a szászvárosi m. kir. mérnöki hivatal irodájában a magas közm. és közlekedési miniszterium f. évi november hava 20-ról 14479, 14478 és 14477 számok alatt kelt rendeletei folytán a Szeged-Temesvár-szászsebesi úton 15¹⁻³ és 19²⁻³ mérföld szakaszain korlátfá helyre állítás iránt mely . . . 2089 frt — kr. továbbá 23⁰⁻¹ 24²⁻³ és 25⁶⁻⁸ mérföld szakaszain korlátfá és kerékvetők iránt, mely . . . 2105 frt 65 kr. végre 186, 187, 188 számú át-eresz új építés iránt, mely . . . 2593 frt — kr. Összesen 6787 ft 65 krajczárban megállapított költségvetés alapján szabályszerű árlejtés fog tartatni, melyre meg-jeleni vállalkozni akarók meghivatnak. A terv és az építési feltételek e mérnöki hi-vatal irodában rendes hivatalos órákban meg-tekinthetők, a hol az árverezés megkezdéséig 50 kros bélyeggel 5% bánátpénzzel ellátott szabályszerűleg szerkezett írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Szászvároson, 1871. november havában.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

Sz. 29,317—1871. 1—1 (340)

Hirdetmény.

A bor és must fogyasztási adó haszonbérle-tének árverezéséről M.-Vásárhelyi városára nézt. Az árverezés 1871 december 19-én reg-geli 9 órakor a m.-vásárhelyi m. kir. pénzügy-örsegi bizottság irodájában fog megtartatni. Kikiáltási ár a bor és mustnak elhasználásá-tól járó fogy. adóra nézve 4400 frt. Az árverezésben részt venni kívánók köte-lesek a kikiáltási ár 10 százotját mint bánátpénzt letenni.

Írásbeli ajánlatok elfogadhatnak a m. kir. pénzügyigazgatóságnál Kolozsvárt, 1871 de-cember hó 15-ig este 6 óráig, vagy a m.-vásárhelyi m. kir. pénzügyörsegi bizottságnál, az árverezés megkezdéséig.

Kolozsvárt, 1871. november 28-án.

Ny. Gáman János örökösénél Kolozsvárt. Melléklet: Heckenast Gusztáv könyvjegyzéke.